

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002561

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-07-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісова Наталія Леонидівна

2. Nataliia L. Lisova

Кваліфікація: 023

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2490-113X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 023

Назва наукової спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Теорія та історії мистецтва

Дата захисту: 16-07-2025

Спеціальність за освітою: Ступінь вищої освіти "Магістр" спеціальності "Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація"

Місце роботи здобувача: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9506

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.15.65.11, 18.19.05, 18.09.09

Тема дисертації:

1. Вернакулярна мова лендарту в системі сучасного українського мистецтва
2. The Vernacular Language of Land Art in the System of Contemporary Ukrainian Art

Реферат:

1. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури. Київ, 2025. Дисертація є комплексним дослідженням вернакулярної мови лендарту в контексті історичного розвитку сучасного українського мистецтва в період з 1970-х років до нашого часу. Актуальність теми дослідження зумовлена відсутністю системного наукового опрацювання феномену лендарту в контексті сучасного українського мистецтва, а також необхідністю аналізу творчості його провідних представників. Мета дослідження: визначити особливості вернакулярної мови лендарту в системі сучасного українського мистецтва. Об'єкт дослідження: явище лендарту в Україні як сучасна мистецька практика. Предмет дослідження: вернакулярна мова українського лендарту. Хронологічні межі дослідження охоплюють період від початку 1970-х по теперішній час. Наукова новизна отриманих результатів полягає у: вперше здійсненому

аналізі генези українського мистецтва довкілля та систематизації і класифікації заходів лендарту в Україні; запропоновано, спираючись на фахові дослідження авторський термін «природотворче мистецтво» для означення явища українського лендарту; сформовано перший загальний архів інтерв'ю із знаковими представниками українського лендарту та фотофіксаціями фестивальных заходів і окремих творів; вперше надано мистецтвознавчий аналіз; виокремлено та досліджено вернакулярну складову українського лендарту; вперше розглянуто природотворчу діяльність митців лендарту в умовах війни та висвітлено терапевтичну роль українського лендарту, обумовлену досвідом війни; уточнено термінологію, пов'язану з лендартом на теренах України та формування відповідного глосарію; поглиблено аналіз причинно-наслідкових зв'язків мистецтва довкілля та садово-паркового мистецтва, регіональних особливостей українського лендарту та творчого методу вітчизняних художників довкілля. Теоретичне значення роботи полягає в поглибленні наукового осмислення феномену лендарту в контексті розвитку сучасного мистецтва України. Практичне значення отриманих результатів дисертації зумовлене можливістю використання теоретичних положень і зібраного матеріалу при підготовці наукових статей, досліджень, монографій з історії сучасного українського мистецтва, а також навчальних посібників.

2. The dissertation presents a comprehensive study of the vernacular language of land art in the context of the historical development of contemporary Ukrainian art from the 1970s to the present. The relevance of the topic stems from the lack of systematic academic research on the phenomenon of land art within the framework of contemporary Ukrainian art, as well as the need to analyze the work of its leading representatives. Research Aim: to define the specific features of the vernacular language of land art within the system of contemporary Ukrainian art. Object of the Study: the phenomenon of land art in Ukraine as a form of contemporary artistic practice. Subject of the Study: the vernacular language of Ukrainian land art. The chronological framework of the study covers the period from the early 1970s to the present day. Scientific novelty of the obtained results lies in the following: for the first time, an analysis of the genesis of Ukrainian environmental art has been conducted, along with the systematization and classification of land art events in Ukraine. Based on professional research, the author proposes the term “nature-forming art” to define the phenomenon of Ukrainian land art. The first comprehensive archive of interviews with key representatives of Ukrainian land art and photo documentation of festival events and individual artworks has been compiled. An art historical analysis is provided for the first time. The vernacular component of Ukrainian land art is identified and examined. For the first time, the nature-forming activities of land artists under wartime conditions are considered, with the therapeutic role of Ukrainian land art—shaped by war experience—highlighted. The terminology related to land art within the territory of Ukraine is clarified, and a corresponding glossary has been developed. The analysis of the causal relationships between environmental art and landscape gardening art has been deepened, along with an exploration of regional features of Ukrainian land art and the creative approaches of domestic environmental artists. The theoretical significance of the research lies in the deepening of scholarly understanding of the phenomenon of land art in the context of the development of contemporary art in Ukraine. The practical significance of the dissertation results is determined by the possibility of applying the theoretical framework and collected material in the preparation of academic articles, studies, monographs on the history of contemporary Ukrainian art, as well as educational manuals.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U001843

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Гамалія К. М., Лісова Н. Л. Контекст середовища у творчості Анни Сидоренко. Вісник КНУКіМ. Мистецтвознавство. 2022. № 46. С. 13–17. Категорія Б
- Лісова Н., Гамалія, К. Терапевтична роль українського лендарту. Українська академія мистецтва. 2023. Вип. 33, 178-186. Категорія Б
- Лісова Н. Дослідження вернакулярного ландшафту Ужгорода способом лендарту в умовах війни. Українська академія мистецтв. 2024. № 35. Категорія Б
- Лісова Н. Лендарт-симпозіум «Простір покордоння» в умовах війни. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. № 78. Категорія Б
- Лісова Н. Реалізація українського лендарту у воєнний час на симпозіумі «SEE:UA. Теорія та практика дизайну. 2024. № 34. Категорія Б

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: дисертація є першим в українському мистецтвознавстві дослідженням вернакулярної мови лендарту в системі сучасного українського мистецтва. вперше здійснено аналіз генези українського природотворчого мистецтва та систематизовано і класифіковано заходи лендарту в Україні; запропоновано авторський термін для означення явища українського лендарту; виокремлено та досліджено вернакулярну складову українського лендарту; сформовано архів інтерв'ю із знаковими представниками українського лендарту; розглянуто природотворчу діяльність митців лендарту в умовах війни та висвітлено терапевтичну роль українського лендарту.

Охоронні документи на ОПВ:

Літературні та художні твори

Всі досліджувані у дисертації твори використовуються згідно ст.444 ЦК України та ст. 22 п.2.1, 2.2, 2.14 Закону України «Про авторське право і суміжні права» із змінами, внесеними згідно із Законами №2849-IX від 13.12.2022, № 2974-IX від 20.03.2023 про випадки правомірного використання твору автора.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U001515

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гамалія Катерина Миколаївна
2. Kateryna M. Hamaliia

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8982-2005

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безугла Руслана Іванівна
2. Ruslana I. Bezuhla

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1190-3646

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, буд. 2, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юдова-Романова Катерина Володимирівна
2. Kateryna V. Yudova-Romanova

Кваліфікація: кандидат мистецтвознавства, доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2665-390X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юр Марина Володимирівна
2. Maryna V. Yur

Кваліфікація: д. мист., старший науковий співробітник, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3487-1480

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семененко Анжеліка Андріївна

2. Anzhelika A. Semenenko

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3989-2152

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чернявський Володимир Георгійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чернявський Володимир Георгійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кашшай Олена Степанівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна